

Марія БУЛАТОВА
Валентина ЄРМОЛОВА
Ірина КРОЛЬ

ОЛІМПІЙСЬКІ МАНДРИ

Частина 4.
Зарубіжна
література

М. М. БУЛАТОВА
В. М. ЄРМОЛОВА
І. М. КРОЛЬ

ОЛІМПІЙСЬКІ МАНДРИ

**Частина 4
Зарубіжна література**

Київ, 2023

УДК 796.032+371.233(075)
ББК 75.4(0)90г73+75.812.59
Є 74

Схвалено комісією з фізичної культури Науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист від 06.03.2019 р. № 22.1/12-Г-88, протокол № 1 від 05.03.2019 р.)

Видання Національного олімпійського комітету України

Булатова М. М., Єрмолова В. М., Кроль І. М. Олімпійські мандри :
Частина 4. Зарубіжна література :: метод. посіб. / М. М. Булатова,
В. М. Єрмолова, І. М. Кроль.
– К., НОК України, 2023. – 64 с.

Методичний посібник містить практичний матеріал з інтеграції культурної
спадщини олімпійського руху у процес викладання навчального предмета
«Зарубіжна література» у 5–9-х класах та позакласну роботу закладів загальної
середньої освіти.

Для вчителів, педагогічних працівників таборів відпочинку, студентів спортивних
і педагогічних закладів вищої освіти.

© Національний олімпійський комітет України, 2023
© Олімпійська академія України, 2023
© М. М. Булатова, В. М. Єрмолова, І. М. Кроль, 2023

Зміст

Вступ	4	
Культурна спадщина олімпійського руху в освітньому просторі	5	
Інтеграція культурної спадщини олімпійського руху у зміст освітнього предмета «Зарубіжна література»	23	
6 КЛАС		
РОЗДІЛ 2. МІФИ НАРОДІВ СВІТУ	24	
Міф про Прометея	24	
Міфи про Геракла	26	
Орфей і Еврідіка	29	
Деметра і Персефона	32	
7 КЛАС		
РОЗДІЛ 2. ЖАНР БАЛАДИ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ	34	
РОЗДІЛ 6. ЖАНР ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ	38	
8 КЛАС		
РОЗДІЛ 3. АНТИЧНІСТЬ	39	
Гомер. «Ілліада»	39	
Есхіл. «Прометей закутий»	50	
Квінт Горацій Флакк. «До Мельпомени»	53	
Вільям Шекспір. «Ромео і Джульєтта»	55	
9 КЛАС.		
РОЗДІЛ 2. ПРОСВІТНИЦТВО	56	
Йоганн Вольфганг Гете. «Прометей»	56	
Йоганн Крістоф Фрідріх Шиллер. «До радості»	58	
ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРЕДМЕТА «ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА»		61
Література	62	

Вступ

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єданого спільними цінностями і культурою, та держави. Її мета – всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Навчальний предмет «Зарубіжна література» у системі освіти є дієвим засобом художньо-естетичного і морального виховання підростаючого покоління. Будучи здатною моделювати поведінку людини у різних життєвих ситуаціях, література виступає джерелом системи духовних цінностей, збагачення естетичного досвіду особистості; дає різноманітні знання й уявлення про природу і місця у ній людини, життя суспільства, історичні події, долі видатних особистостей.

Освітній предмет «Зарубіжна література» має на меті долучення учнів до найкращих здобутків зарубіжної літератури та культури, розвиток творчої особистості, формування в неї гуманістичного світогляду, високої моралі, естетичних смаків, а також якостей громадянина України, який усвідомлює свою належність до світової спільноти [21].

Основними завданнями вивчення зарубіжної літератури в середній школі є:

- формування стійкої мотивації до читання художньої літератури, до вивчення зарубіжної літератури як скарбниці духовних цінностей людства;
- ознайомлення учнів із найкращими зразками оригінальної й перекладної літератури («золотого» фонду класичної та сучасної літератури);
- поглиблення уявлень про специфіку художньої літератури як мистецтва слова;
- формування читацької та мовленнєвої культури;
- розвиток умінь і навичок учнів сприймати, аналізувати й інтерпретувати літературний твір у культурному контексті, у зв'язках з іншими видами мистецтва, в аспекті актуальних питань сучасності й становлення особистості;
- активізація інтересу до вивчення іноземних мов у процесі читання творів зарубіжних письменників;
- формування поваги до різних мов, культур, традицій, толерантного ставлення до всіх рас, народів, народностей і національностей;
- виховання любові до української мови і літератури як органічного складника світової культури, прагнення до збереження рідної мови, національних традицій і цінностей в умовах глобалізації світу;
- формування духовного світу особистості, її високої моралі, ціннісних орієнтацій;
- розвиток творчих здібностей, культури спілкування, критичного мислення;
- формування етичних уявлень та естетичних смаків;
- розширення культурно-пізнавальних інтересів особистості.

Використання в освітньому процесі творів різних видів мистецтва, пов'язаних із культурною спадщиною олімпійського руху та олімпійського спорту, сприяє усвідомленню важливості зв'язку культури і спорту, а також самовдосконаленню учнів.

Олімпійський рух та Олімпійські ігри – явища фундаментального характеру з глибокими гуманістичними і загальнокультурними складовими, інтерес до яких та їхня значущість постійно зростають у сучасному світі. Протягом тисячоліть вони привертали увагу найвидатніших представників стародавнього світу, багатьох поколінь громадських і державних діячів, мислителів, представників мистецтва – всесвітньо відомих художників, скульпторів, письменників, поетів, композиторів [18].

Феномен культурної спадщини олімпійського руху являє собою комплекс накопичених людством знань, норм, цінностей, зразків поведінки, що відповідають ідеології Олімпійської хартії, філософії олімпізму, на основі яких формуються гуманістичний спосіб життя соціуму та стиль життя особистості.

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. (розпорядження КМУ № 988-р від 14 грудня 2016 р.) вбачає у підростаючому поколінні цілісну всебічно розвинену особистість, здатну до критичного мислення, яка діє згідно з морально-етичними принципами.

Освіта являє собою цілеспрямований процес освоєння культурної спадщини, духовних цінностей і знань, накопичених поколіннями. Культура стає наріжним каменем освіти, тоді як загальнокультурний розвиток особистості постає умовою гармонійного її зростання і становлення.

Інтерес до олімпійського руху та постійно зростаюча його значущість у сучасному світі зрозумілі, оскільки це явище є загальнокультурним досягненням світового співтовариства в його тісному взаємозв'язку з надзвичайно багатою історією і культурою Стародавньої Греції та Стародавнього Риму, яскравими проявами епохи Відродження і Нового часу, багатогранними і динамічними подіями сучасної історії. Таке уявлення про олімпійський рух стало результатом ставлення до нього видатних представників різних сфер діяльності – громадських і державних діячів, мислителів, представників мистецтва, зокрема всесвітньо відомих художників, скульпторів, композиторів і поетів, письменників і режисерів. Зрозуміло, що цей інтерес і пов'язана з ним популярність Олімпійських ігор, ідеалів і цінностей філософії олімпізму змогли проявитися лише у ставленні до явища фундаментального характеру з глибокими гуманістичними та загальнокультурними складовими.

Одним із основоположних принципів олімпійського руху є визначення олімпізму як «життєвої філософії, що звеличує та об'єднує в гармонійне ціле якості тіла, волі й розуму, поєднуючи спорт із культурою та освітою. Олімпізм прагне створити такий спосіб життя, який базувався б на радощах, здобутих через зусилля, освітніх цінностях доброго прикладу та повазі до універсальних етичних принципів» [8].

Ініціатору відродження сучасних Олімпійських ігор П'єру де Кубертену імпонували погляди стародавніх греків на систему виховання, проведення різноманітних змагань, головними з яких були Олімпійські ігри. В античній спадщині його передусім приваблювала «одна з

Навчальне видання

**ОЛІМПІЙСЬКІ МАНДРИ
ЧАСТИНА 4.
ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА**

БУЛАТОВА Марія Михайлівна
ЄРМОЛОВА Валентина Михайлівна
КРОЛЬ Ірина Миколаївна

Видання Національного
олімпійського комітету України